

اعلامیه مجمع مدافعان حقوق بشر

درباره سرکوب اعتراضات مردمی در هرات و نقض گسترده حقوق بشر

۱۱ جون ۲۰۲۶

مجمع مدافعان حقوق بشر با نگرانی عمیق، روند رویدادهای چند روز اخیر در ولایت هرات را دنبال کرده و سرکوب خشونت‌آمیز شهروندان معترض، بازداشت خودسرانه زنان و دختران، و گسترش فضای ارباب و محدودیت‌های امنیتی را به شدیدترین الفاظ محکوم می‌نماید.

اعتراضات مردمی در هرات پس از آن آغاز شد که نیروهای طالبان ده‌ها زن و دختر را به بهانه «بی‌حجابی» بازداشت کردند. این اقدام با واکنش گسترده شهروندان، خانواده‌ها، فعالان مدنی و اقشار مختلف جامعه روبه‌رو شد. معترضان به‌صورت مسالمت‌آمیز به جاده‌ها آمدند و خواهان احترام به کرامت انسانی، آزادی‌های اساسی و پایان بازداشت‌های خودسرانه شدند.

بر اساس اطلاعات گردآوری‌شده از منابع محلی، رسانه‌ها و شاهدان عینی، نیروهای طالبان در برابر تجمع‌کنندگان از خشونت، تیراندازی هوایی و شلیک مستقیم استفاده کرده‌اند. در نتیجه این سرکوب، دست‌کم سه تن جان خود را از دست داده‌اند؛ یک زن، یک کودک و یک مرد از جمله قربانیان این رویدادهای تلخ هستند. افزون بر این به تعداد ۳۰ نفر از شهروندان زخمی شده و تعدادی از معترضان نیز بازداشت گردیده‌اند.

مجمع مدافعان حقوق بشر عمیقاً نگران گزارش‌هایی است که از افزایش فشارهای امنیتی در شهر هرات حکایت دارد. بر اساس این گزارش‌ها، طالبان پس از اعتراضات اخیر:

- حضور نیروهای امنیتی را در سطح شهر به شکل گسترده افزایش داده‌اند؛
- بازرسی‌های خانه‌به‌خانه را در برخی مناطق آغاز کرده‌اند؛
- تلفن‌های همراه شهروندان را مورد تفتیش و کنترل قرار می‌دهند؛
- فعالان مدنی، خبرنگاران و کاربران شبکه‌های اجتماعی را تحت فشار قرار داده‌اند؛
- تلاش می‌کنند از انتشار تصاویر، ویدیوها و اطلاعات مربوط به اعتراضات جلوگیری کنند.

همچنین گزارش‌های متعدد نشان می‌دهد که فضای امنیتی سنگینی بر شهر حاکم شده و بزرگان، متنفذان محلی و ریش‌سفیدان هرات نیز تحت فشار قرار گرفته‌اند تا از هرگونه حمایت از مطالبات مردمی یا میانجی‌گری مستقل خودداری کنند. این وضعیت نگرانی‌های جدی درباره آزادی بیان، آزادی تجمعات مسالمت‌آمیز و امنیت شهروندان را افزایش داده است.

مجمع مدافعان حقوق بشر افغانستان از موضع‌گیری‌های اخیر نهادهای بین‌المللی استقبال می‌کند. سازمان عفو بین‌الملل تیراندازی به سوی معترضان مسالمت‌آمیز را «عمیقاً نگران‌کننده» توصیف کرده و استفاده از گلوله جنگی علیه شهروندان را نقض آشکار حقوق بنیادین بشر دانسته است. این سازمان خواستار پایان فوری استفاده از زور غیرقانونی، آزادی بازداشت‌شدگان و احترام به حقوق زنان و دختران افغانستان شده است.

همچنين ريچارډ بنت، گزارشگر ويژه سازمان ملل متحد در امور حقوق بشر افغانستان، نسبت به استفاده بيش از حد از زور عليه معترضان ابراز نگراني عميق کرده و تاکيد نموده است که آزادي بيان، حق اعتراض مسالمت آميز و حقوق زنان و دختران بايد مورد احترام قرار گيرد. وي همچنين خواستار پاسخگويي عاملان خشونت عليه شهروندان شده است.

مجمع مدافعان حقوق بشر از سازمان ملل متحد، شوراي حقوق بشر، گزارشگر ويژه حقوق بشر افغانستان، نهادهای بين المللی و تمامی مدافعان حقوق بشر می خواهد که نسبت به وضعیت هرات سکوت نکنند و برای جلوگیری از تداوم سرکوب، حفاظت از غيرنظاميان، آزادي بازداشت شدگان و تضمين حقوق اساسی مردم افغانستان اقدامات عملی و مؤثر روی دست گيرند.

ما بار ديگر تاکيد می کنيم که اعتراض مسالمت آميز حق مشروع شهروندان است و هيچ حکومتی حق ندارد مطالبات مدنی مردم را با گلوله، بازداشت، ارباب و سرکوب پاسخ دهد.

مجمع مدافعان حقوق بشر